

## Iványi Gergely (Endrőd 1912 – Szarvas 1991)

Az endrődi tanyán (Kondorostanya, ma Hunya) született. Iványi Máté hat gyermeke közül való. Hat elemi a tanyai iskolában végzett. Tizenkét évesen került a Gyulai Róm. Kat. Gimnáziumba. Kitűnő érettségi után került Szegedre. Matematikai zseninek tartották, mégis magyar-latin szakot választott a Ferenc József Tudomány egyetemen. Sokat emlegette Tettamanti olasz professzort, a latin nyelv kiváló mesterét. Egyébként Gergelynek a nagybátyja volt Iványi György, a Bikácson vértanúságot szenvedett katolikus plébános, miután a románok megszállták Észak-Erdélyt.

Óraadó tanárként kezdte munkáját volt iskolájában Gyulán.

1941.március 1-ével Gyergyószentmiklóstra nevezték ki gimnáziumi tanárnak. Itt volt tanítványa, későbbi felesége, aki 7. gimnazista volt akkor. 48 évet éltek boldog, szeretetteljes házasságban.

A háborús események miatt 1944szeptemberében Endrődre menekültek. Házasságukból 4 gyerek született. A községi rk. polgári iskolában kapott állást. Előbb tanári munkát látott el, majd igazgatói megbízást kapott. Ott alakult ki a kiváló vezetői triumvirátus: Iványi Gergely igazgató, Dienes Izra gazdasági igazgató és Szabó Elek igazgatóhelyettes.

Igen nehéz időszakban vezette iskolánkat. Határtalan munkabírás, abszolút biztos tárgyi és pedagógiai ismeret, a szilárd fegyelem megkövetelése, bátor kiállás a testület mellett, jellemezték vezetési idejét. Szerencsés voltam, hogy a tantestületben dolgozhattam vele. Nagyon sokat tanultam tőle, s valóságos szellemi fegyverhordozója lettem. Nevelő társainak nagy biztonságot jelentett személye olyan korban, mikor „ a pedagógiához és a focihoz mindenki értett, és bele is akart szólni.” Neki a tömegszervezetekben és pártokban abszolút tekintélye volt Endrődön.

A háború utáni időszakban sok középiskolás magánúton készült a vizsgákra, s hogy ezt milyen mesteri en oldotta meg minden tárgy területén, azt Dr. Sztanyik B. László sugárbiológus, Dr. Suhanyeczky Anna orvos, Kovács Anna pedagógus és még jó néhány akkori középiskolás tanúsíthatja. Az „osztályidegen” és a „klerikális” váddal indított hajszát leszerelte, megvédte beosztottait minden megtorlás és bosszú veszélyétől.

1950 szeptemberétől Békéscsabán a leánygimnázium vezetését bízták rá. Az akkori idők zavaros módszereivel nem értett egyet. Szembehelyezkedett a párttal. Két év után lemondott és tanítással cserélte fel a vezetést. 1955-től a TIT megyei titkáráként tevékenykedett. 1956-os események után letartóztatták, de nyilvánvaló

hamis vádak nem voltak tarthatók, mivel a kritikus időben Prágában tartózkodott tanulmányúton. 1959-ben Szarvasra került az Óvónőképzőhöz. Ifjúsági és gyermekirodalom, valamint környezetismeret tanára lett. 1972-ben vonult nyugdíjba. Utána a KNER nyomdánál szépirodalmi műveket lektorált, évekig. Dolgozott az óvóképző könyvtárban. Éveken át antológiákat állított össze. Ráéró idejében kertészkedett, s ez volt élete legkedvesebb időtöltése. Nyugdíjában megtanult olaszul is. Több kitüntetés tulajdonosa. A Brunszvik Teréz díjat már csak posztumuszként kapta meg. Kiváló pedagógus, nagy tudású ember és bátor hazafi volt egész életében.